

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący)
SSN Tomasz Przesławski (sprawozdawca)
SSN Adam Redzik

w sprawie ze skargi D. L.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku w sprawie o sygn.
I ACa 2073/23,

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 8 stycznia 2025 r.,

oddala skargę.

Tomasz Przesławski Oktawian Nawrot Adam Redzik

ł.n

UZASADNIENIE

D. L. (dalej: „skarżący”), działając przez pełnomocnika profesjonalnego r.pr.
A. P., pismem datowanym na 23 lipca 2024 r. wniósł skargę na przewlekłość
postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku, sygn. I ACa 2073/23,
wnosząc o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku I Wydział Cywilny, pod sygnaturą akt I ACa 2073/23,
2. wydanie Sądowi rozpoznającemu sprawę o sygn. ACa 2073/23 zalecenia w postaci zobowiązania Sadu Apelacyjnego do wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej,
3. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz powoda D. L. kwoty 3000 zł.

Ponadto wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa-Sądu Apelacyjnego w Gdańsku na rzecz skarżącego kosztów postępowania skargowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W skardze podniesiono, że ponad ośmiomiesięczna bezczynność Sądu Apelacyjnego polegająca na niewyznaczeniu terminu rozprawy apelacyjnej prowadzi do przewlekłości postępowania, skoro *de facto* zamyka stronom możliwość prawomocnego zakończenia procesu w sprawie z powództwa konsumentów. Brak terminu rozprawy w drugiej instancji prowadzi również do naruszenie zasady dwuinstancyjności, skoro orzeczenie Sądu Okręgowego nie podlega kontroli instancyjnej, a taki stan rzeczy jest nie do zaakceptowania w demokratycznym państwie prawa. Ponadto, powinno w ocenie skarżącego budzić wątpliwości, że dążenie do prawomocnego zakończenia postępowania, z uwagi na charakter sprawy (tzw. „sprawa frankowa”), trwa dłużej niż jest to niezbędne w zwykłym toku czynności.

Pismem z 31 października 2024 r. Prezes Sądu Apelacyjnego w Gdańsku zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o oddalenie skargi. W uzasadnieniu wskazano, że Sąd Apelacyjny w Gdańsku podejmował uzasadnione sytuacją czynności procesowe. Wskazano, że „sprawa nie należy do kategorii spraw pilnych w rozumieniu § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18.06.2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U.2024.867 t.j.) a jest sprawą tzw. „frankową”, zatem skierowano ją do rozpoznania na rozprawie /wniosek pozwanego/ zgodnie z kolejnością wpływu”. Prezes Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wskazał, że odległy termin wyznaczenia rozprawy apelacyjnej w sprawie (13 lutego 2025 r.) wynika ze znacznej, lawinowo rosnącej, liczby spraw wpływających do pionu cywilnego Sądu Apelacyjnego w Gdańsku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga D. L. wniesiona w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuraturę i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725 ze zm., dalej także: „u.s.p.p.”) nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 u.s.p.p. strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Ustawodawca w art. 2 ust. 2 u.s.p.p. wskazał elementy podlegające analizie na etapie postępowania w przedmiocie przewlekłości. W świetle tego przepisu dokonując oceny uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Na potrzeby niniejszego postępowania dokonano analizy akt postępowania toczącego się w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku o sygn. I ACa 2073/23.

Sprawa o sygn. akt I ACa 2073/23 wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku 10 sierpnia 2023 r. z apelacją pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 28 kwietnia 2023 r. w sprawie o sygn. akt XV C 1353/22.

W dniu 11 sierpnia 2023 r. wylosowano sędziego referenta.

W dniu 17 sierpnia 2023 r. sprawę zarejestrowano w rep. ACa pod sygnaturą I ACa 2073/23.

W dniu 3 listopada 2023 r. wydano zarządzenie o zawiadomieniu pełnomocników stron o składzie rozpoznającym sprawę oraz zarządzono doręczenie pełnomocnikowi powodów odpisu apelacji pozwanego.

7 grudnia 2023 r. doręczono odpis apelacji pozwanego pełnomocnikowi powodów.

18 grudnia 2023 r. wpłynęła odpowiedź na apelację.

Zarządzeniem z 21 czerwca 2024 r. wyznaczono na 13 lutego 2025 r. termin rozprawy zdalnej.

Wskazać należy, że ustawodawca nie zdecydował się na określenie terminu, po upływie którego następuje przewlekłość postępowania. W orzecnictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wielomiesięczną beczynność sądu, polegającą na niewyznaczeniu rozprawy bądź niepodejmowaniu czynności należy utożsamiać z przewlekłością sądu (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 grudnia 2018 r., I NSP 40/18; z 11 września 2019 r., I NSP 88/19; z 14 listopada 2019 r., I NSP 151/19; z 12 maja 2020 r., I NSP 37/20; z 27 października 2020 r., I NSP 151/20).

Utrwalone orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka uznaje przy tym, że sprawa jest prowadzona przewlekłe, jeżeli trwa dłużej niż trzy lata w pierwszej instancji (zob. np. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 10 lipca 1984 r. w sprawie Guincho przeciwko Portugalii, nr 8990/80), a w dwóch instancjach powyżej pięciu lat (zob. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 7 lutego 2006 r. sprawie Donnadieu przeciwko Francji, nr 19249/02). Opóźnienie zaistniałe w trakcie jednej z faz postępowania jest dopuszczalne, pod warunkiem, że łączny czas trwania postępowania nie jest nadmiernie długi (wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 8 grudnia 1983 r. w sprawie Pretto i inni v. Włochy; skarga nr 7984/77, zob. też postanowienia Sądu Najwyższego: z 4 stycznia 2023 r., I NSP 294/22; z 10 maja 2023 r., I NSP 35/23).

Ocena przewlekłości postępowania ma jednak charakter indywidualny i uwzględnia okoliczności konkretnej sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 11 lipca 2019 r., I NSP 48/19; z 6 maja 2020 r., I NSP 34/20; z 10 listopada 2020 r., I NSP 142/20; z 28 września 2021 r., I NSP 145/21). W toku postępowania o stwierdzenie przewlekłości postępowania sąd oceniający sprawę analizuje nie tylko

okres zaniechania jej rozpoznania, lecz bierze pod uwagę wszystkie kryteria, o których stanowi art. 2 ust. 2 u.s.p.p.

Przedstawiony przebieg postępowania apelacyjnego nie daje podstaw do przypisania Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy, choć czynności mogłyby być wykonywane szybciej – w szczególności biorąc pod uwagę sześciomiesięczny okres zaniechania wyznaczenia rozprawy apelacyjnej przez sąd drugiej instancji. Wskazać należy, że w ocenianej sprawie sąd drugiej instancji zobowiązany jest procedować na rozprawie, wobec złożonego żądania skarżącego. Nie można także pominąć, że cel skargi, który został wyartykułowany w *petitum* skargi na przewlekłość, został już osiągnięty, bowiem Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyznaczył termin rozprawy na 13 lutego 2025 r.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 1 u.s.p.p., oddalił skargę.

Tomasz Przesławski Oktawian Nawrot Adam Redzik

l.n

r.g.